

CURTEA DE APEL BĂLȚI

Cauza penală

judecătoria xxxxORAS_SATxxxx

Nr.1a-255/15

judecător V. Pușcaș

D E C I Z I E

11.03.2015

mun. Bălți

Colegiul judiciar penal al Curții de Apel Bălți în componența

Președintelui de ședință Angela Revenco

Judecători: Eduard Rățoi și Ghenadie Liulca

Grefier: Marina Tofan

Cu participarea:

Procurorului Andrei Formusatii

Avocatului: Aliona Ciocan

a judecat în ședință publică apelurile avocatului Calaida Denis și al inculpatei:
xxxxNUMExxxx, născută la xxxxDATA_NASTERIIxxxx, cet.RM,

originara sat. Ruseni, Edineț, locuitoarea mun. xxxxORAS_SATxxxx

str. xxxxORAS_SATxxxx 9, cu studii medii speciale, divorțată,

neangajată în câmpul muncii, anterior condamnată

prin sentința Judecătoriei xxxxORAS_SATxxxx din 25.02.2013 pe

art.190 alin. (5) Cod penal la opt ani închisoare cu

executarea pedepsei în penitenciar de tip închis

pentru femei,-

declarate împotriva sentinței judecătoriei xxxxORAS_SATxxxx din 18.07.2014 privind condamnarea celei din urmă pe art.190 alin. (4) Cod penal la șapte ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activități legate de administrarea mijloacelor bănești sau bunurilor pe termen de cinci ani. În corespundere cu art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepsei aplicate și neexecutate prin sentința Judecătoriei xxxxORAS_SATxxxx din 25.02.2013, definitiv i-a fost stabilită pedeapsa închisorii de nouă ani cu executarea ei în penitenciar de tip închis pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activitatea legată de administrarea mijloacelor bănești sau bunurilor pe un termen de 5 cinci ani.

Termenul pedepsei a fost calculat de la data pronunțării sentinței - 18.07.2014, cu includerea în el a perioadei aflării sub arest de la 25.02.2013 până la 18.07.2014.

Măsura preventivă-arestul a fost păstrată.

Acțiunea civilă înaintată de xxxxNUMExxxx a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor materiale să se pronunțe instanța de drept comun în ordinea procedurii civile.

Prezenta cauză s-a aflat în procedura instanței de fond pe perioada 23.07.2013 – 18.07.2014 și în cea de apel pe perioada 01.09.2014 – 11.03.2015.

Pentru a se expune pe marginea apelurilor declarate, Colegiul,-

C O N S T A T Ă :

Potrivit sentinței xxxxNUMExxxx a fost condamnată pentru, că acționând cu intenție și urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, în luna iulie 2010, sub pretextul înstrăinării containerului din metal nr. 73, amplasat pe teritoriul peții centrale din xxxxORAS_SATxxxx, în apropierea magazinului "Maria", folosindu-se de încrederea acordată, a dobândit de la Babidjir xxxxNUMExxxx bani în sumă de 4500 dolari SUA, echivalentul a 56 880 lei, promițându-i că-i va întocmi actele necesare pe numele

acesteia, însă a înstrăinat containerul menționat ulterior lui Banari Emilia. Concomitent, activând în calitate de vânzător la piața centrală din xxxxORAS_SATxxxx în perioada anilor 2010-2011, sub pretextul realizării mărfii care se afla în container-ștergare, plapume, costume pentru copii ș.a., a mai dobândit de la xxxxNUMExxxx bani în sumă totală de 2600 euro, echivalentul a 41650 lei, iar banii obținuți din marfa realizată i-a însușit, cauzându-i părții vătămate xxxxNUMExxxx o daună materială în proporții mari în sumă totală de 98532 lei, acțiunile ei fiind încadrate la art. 190 alin. (4) Cod penal cu calificativele ”escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții mari”.

Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare a fost contestată în termenul și ordinea prevăzută de art. art. 401-402 Cod pr. penală, de către inculpata xxxxNUMExxxx și avocatul Calaida Denis, ambii solicitând casarea verdictului judiciar, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei soluții noi de achitare a inculpatei de sub învinuirea formulată în rechizitoriul pe art. 190 alin. (4) Cod penal, pentru că nu a comis fapta imputată. În argumentarea cerințelor formulate invocându-se aprecierea eronată de către instanța de fond a probelor acumulate de către OUP, fapt ce a dus la o încadrare greșită a acțiunilor criminale. Or, în opinia apelanților, în cauză lipsesc careva probe veridice ce ar demonstra existența înțelegerii transmiterii vagonetei din metal nr. 73 în vederea stingerii datoriei, de altfel care la fel nu a fost confirmată, fiind lipsă a careva tranzacții scrise în acest sens. În același context se pretinde și lipsa martorilor ce ar putea confirma suma împrumutului, pentru că nici unul dintre ei nu a fost prezent la înțelegerea pe care a avut-o inculpata xxxxNUMExxxx cu partea vătămată xxxxNUMExxxx. Respectiv, în lipsa probelor veridice ce ar demonstra în sensul prevederilor art. 126 Cod penal cuantumul prejudiciului, nu poate fi efectuată calificarea acțiunilor inculpatei la art. 190 alin. (4) Cod penal ca un semn obligatoriu a infracțiunii. Deaceia se pretinde existența între părți a unor relații contractuale cu caracter civil și nici de cum existența unei infracțiuni de escrocherie. În susținerea acestei concluzii făcându-se referire la prevederile pct.15 a Hotărârii Plenului CSJ cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor nr. 23 din 28.06.2004, potrivit căreia primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată ca escrocherie doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul sustragerii lor și nu avea intenția să-și execute angajamentul asumat. Drept urmare a celor invocate, apărarea susține, lipsa atât a laturii obiective, cât și a celei subiective a infracțiunii incriminate inculpatei xxxxNUMExxxx, făcând referire în acest aspect la prevederile art. 1 și 6 CEDO și cauzele relevante: Ringvold vs. Norvegia din 11.02.2003; Perez vs. Franța din 12.02.2004. În același context apărarea susține lipsa datelor obiective ce ar demonstra, că pretinsa victimă a solicitat restituirea în ordinea procedurii civile a sumei împrumutate, or litigiul apărut dintre părți urma a fi soluționat tocmai în acest mod.

În instanța de apel avocatul Calaida Denis susținându-și cerințele formulate în apel, a solicitat admiterea lor pe motivele expuse, casarea sentinței cu adoptarea pe caz a unei soluții noi privind achitarea inculpatei xxxxNUMExxxx de sub învinuirea ei adusă, pentru că nu a comis fapta imputată.

Inculpata xxxxNUMExxxx a pledat nevinovată, negând comiterea faptelor imputate, iar ca rezultat solicită achitarea de sub învinuirea adusă.

Partea vătămată xxxxNUMExxxx solicitând respingerea apelurilor formulate de apărare, apreciază sentința judiciară ca fiind una legală și întemeiată, or inculpata folosindu-se de încrederea ei și ducând-o în eroare referitor la intenția reală pe care o avea, i-a însușit banii pe care nu-i poate recupera.

Procurorul A. Formusatii ce reprezintă învinuirea în instanța de apel, a pledat pentru respingerea apelurilor ca fiind nefondate, păstrându-se fără modificări soluția instanței de fond, pe care o consideră legală și întemeiată. În opinia sa, în cauză sunt suficiente probe pertinente și concludente ce dovedesc incontestabil vinovăția acestei în dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții mari. Cât privește negarea vinovăției de către inculpată și nerecunoașterea faptelor imputate, în opinia acuzării, aceasta nu este altceva decât o metodă de apărare aleasă de ea, întru evitarea răspunderii penale.

Verificând legalitatea verdictului contestat și temeinicia cerințelor formulate de apelanți, în raport cu materialele cauzei penale, ascultând pledoariile participanților procesului penal, Colegiul conchide necesitatea respingerii apelurilor ca fiind nefondate, păstrând fără schimbări sentința instanței de fond.

În motivarea soluției adoptate, Colegiul concluzionează legalitatea sentinței de condamnare, adoptată în cazul lui xxxxNUMExxxx, instanța de fond legal și întemeiat punând la baza ei cumulul de probe administrate de către partea acuzării, ce au servit obiect de cercetare judecătorească, care aflându-se într-o coroborare reciprocă, confirmă integral vinovăția inculpatei în comiterea faptelor imputate.

În aceeași ordine de idei Colegiul reține, că în corespundere cu art. 101 Cod pr. penală, la baza sentinței de condamnare au fost statuate doar probele la care părțile au avut acces în egală măsură, ele fiind cercetate nemijlocit de către instanța de fond în cadrul ședințelor de judecată.

În rezultatul acestei cercetări, instanța corect și-a bazat concluziile privind vinovăția inculpatei xxxxNUMExxxx pe declarațiile depuse în instanța de fond de către:

- partea vătămată xxxxNUMExxxx, ce a confirmat, că se cunoaște cu xxxxNUMExxxx de mai mult timp, ambele fiind realizatoare la piața centrală din xxxxORAS_SATxxxx. La începutul lui iunie 2010 au atins o înțelegere privind înstrăinarea-cumpărarea containerului metalic nr. 73, ce se află la intrarea în piața centrală. S-au înțeles la prețul de 4500 dolari SUA. Drept rezultat i-a transmis inculpatei, timp de o lună și jumătate în rate, suma contractată de 4500 dolari SUA. De atunci containerul intrase în posesia sa, chiar dacă nu perfectase actele de proprietate, procedură de fiice dată amânată de către inculpată. După ce a intrat în posesia containerului, a depozitat în el marfa preconizată pentru vânzare, inculpata fiindu-i realizatoare, căreia îi achita procentul stabilit din vânzări. Cu trecerea timpului, inculpata încetase de a-i mai transmite banii obținuți din vânzări, spunând că-i va da o sumă mai mare deodată. Pentru, că avea încredere în ea, a acceptat această situație, primind în rate diferite sume. În ianuarie 2011 inculpata a închis containerul cu marfă, spunând că are careva probleme pe care se obligă să le rezolve, însă mai târziu a aflat, că ea a înstrăinat containerul alte persoane, încredințându-o că-i va restitui marfa din el și banii pe care i li-a achitat. Însă până la moment aceste sume n-au fost restituite, motiv

pentru care solicită recuperarea integrală a daunei materiale;

- martorul Vozmiteli Ludmila a confirmat înstrăinarea în primăvara anului 2011 de către inculpată vecinii sale xxxxNUMExxxx a containerului metalic nr. 73, celei din urmă împrumutându-i bani în suma de 1000 dolari SUA pentru a se achita cu ea, aflând ulterior, că prețul realizării a fost de 4500 dolari SUA, ea necunoscând dacă au fost sau nu perfectate în acest careva acte. Îndată după aceasta xxxxNUMExxxx a pus în container marfă pentru realizare, xxxxNUMExxxx activând ca vânzător. Deși nu cunoaște care li-a fost înțelegerea, susține, că suma însușită de inculpată este destul de mare, pentru, că realizarea mărfii decurgea foarte bine. Nici până la moment xxxxNUMExxxx nu s-a clarificat cu xxxxNUMExxxx referitor la banii primiți, dar de câte ori se întâlneau xxxxNUMExxxx recunoștea că a primit de la xxxxNUMExxxx bani în sumă de 4500 dolari SUA și bani pe care i-a luat din vânzarea mărfii;

- martorul Cîrțica Serghei a confirmat preluarea în arendă de la o doamnă pe nume Mila a tonetei nr. 73, fapt confirmat prin actele întocmite de către administrația ÎM "Asociația Piețelor". Când pentru prima dată a văzut interiorul tonetei, în ea se afla marfă, și anume: diferite prosoape, plapume și câteva genți, care potrivit persoanei în cauză urma a fi luată de către proprietară pe nume Ana. La momentul primirii cheilor de la tonetă, în interior nu mai era nimic. În ce circumstanțe s-a transmis toneta de la xxxxNUMExxxx lui Banari Mila nu cunoaște;

- martorul Banari Emilia a confirmat, că activând pe parcursul anilor în calitate de controlor la "Asociația Piețelor" din mun. xxxxORAS_SATxxxx, i-a dat în împrumut lui xxxxNUMExxxx în câteva rate bani în diferite sume, aceasta liberându-i recipisă, autenticată notarial, la suma de 3000 euro. În contul împrumutului pe care inculpata nu-l restituia, la începutul anului 2011 i-a transmis dreptul de arendă asupra containerul nr.73 de la piața centrală mun. xxxxORAS_SATxxxx. Ulterior, a mai așteptat patru luni, pentru ca inculpata să-i restituie datoria, după care a transmis arenda containerul nr.73 altor persoane contra sumei pe care inculpata o datora, astfel restituindu-și datoria. Ceva mai târziu o altă realizatoare de la piață, i-a comunicat, că în momentul în care inculpata i-a cedat containerul, ea era proprietara de fapt a acestuia, pentru că-i achitase suma solicitată, însă nu și-a perfectat actele la administrația peții.

În coroborare cu probele verbale, instanța corect a statuat la baza sentinței de condamnare și probele scrise, ce confirmă vinovăția inculpatei în fapta comisă, cum ar fi: plângerea părții vătămate xxxxNUMExxxx, prin care se solicită atragerea la răspundere penală a inculpatei xxxxNUMExxxx pentru faptul de escrocherie (f.d.9); patenta de întreprinzător nr. 123146 din 09.08.2011 și autorizația de funcționare nr.166/2012-01-26 (1) din 13.02.2012 pe numele Cîrțica Cristina asupra locului nr. 73 și respectiv toneta nr. 73 K din piața centrală (f.d.27; 29); contractul de prestare a serviciilor nr. 73 K din 01.01.2012 pe numele Cîrțica Cristina (f.d.28);

Suplimentar în instanța de apel procurorul a prezentat și alte probe ce confirmă dreptul inculpatei asupra tonetei, precum și modalitatea transmiterii ei altor persoane.

Astfel, în luna ianuarie 2008 între ÎM "Asociația piețelor" și inculpată a fost încheiat contract de arendă a terenului pe care este amplasată toneta nr. 73 K, ulterior la data de 16.09.2010 ea depunând cerere privind reorganizarea dreptului asupra respectivei tonete pe numele Emiliei Banari, deși la acel moment era deja atinsă înțelegerea cu partea vătămată privind transmiterea ei a dreptului asupra acestei tonete. La 29.09.2010 Banari Emilia a încheiat contract de arendă cu piața, ulterior transmitând dreptul asupra tonetei altor persoane, declarațiile cărora au fost reținute mai sus.

Respectiv probele verbale și cele materiale denotă cu certitudine intenția inculpatei privind dobândirea prin escrocherie a bunurilor Mariei Babidjir, or fiind conștientă de obligațiile financiare pe care le avea față de Banari Emilia și pe care de fapt nu le putea executa, folosindu-se de încrederea acordată de partea vătămată și ducând-o în eroare pe aceasta referitor la transmiterea dreptului asupra tonetei, a primit de la ea în câteva rate bani în sumă de 4500 dol. SUA, echivalentul a 56 880 lei, transmitând în fapt dreptul asupra tonetei Emiliei Banari, astfel cauzându-i victimei daună materială în proporții mari, inclusiv și ca rezultat al nerecuperării costului mărfii aflate în respectiva tonetă în sumă de 2600 euro, volumul cărei inculpata l-a recunoscut.

Necăutând la faptul, că probele enunțate mai sus denotă cu certitudine vinovăția inculpatei în cele comise, ea cu vehemență neagă intenția de escrocherie, în aspectul transmiterii temporare lui Banari Emilia a dreptului asupra tonetei, până la înstrăinarea ½ din casă de pe str. Blănarilor nr. 2 din mun. xxxxORAS_SATxxxx, urmând a se achita cu datoria pe care o avea față de ea, pe când aceasta luându-i cheile, li-a transmis lui Clavdia Țentiu, schimbând lacățele. Chiar dacă ulterior, în prezența notarului Agachi Aliona i-a întors lui Banari Emilia datoria de 3500 Euro, aceasta nu i-a restituit containerul, oformând dreptul de proprietate asupra lui, înstrăinându-l cu 6000 Euro. Marfa ce se afla în container și care îi aparținea Mariei Babidjir, Banari Emilia a transportat-o în alt loc. Deși recunoaște, că a avut înțelegere cu xxxxNUMExxxx de a-i înstrăina containerul nr. 73 la prețul de 4500 dolari SUA, precum și că a primit de la ea acești bani, neagă că ar fi urmărit scopul escrocheriei, or nu a reușit să-i perfecteze Mariei Babidjir actele, doar pentru, că Banari Emilia a înstrăinat din propria inițiativă containerul nominalizat.

În acest aspect Colegiul consideră, că instanța de fond a dat o apreciere corectă declarațiilor inculpatei, apreciindu-le drept tendință de eschivare de la răspunderea și pedeapsa penală, de vreme ce în cursul judecării cauzei au fost prezentate probe suficiente în sprijinul învinuirii formulate, ce dovedesc cu certitudine vinovăția ei în comiterea infracțiunii imputate.

În aspectul legii penale, prin dobândire ilicită a bunurilor în sensul art. 190 Cod penal se prezumă un act opus celui licit, efectuat cu rea-credință, prin care făptuitorul obține (pentru sine sau alte persoane) transmiterea voită în proprietate, posesiune, deținere a bunului mobil sau imobil, a altor valori străine sau dreptul asupra acestora, urmând ca aceste acțiuni să fie comise prin înșelare și sau cu abuz de încredere. Astfel, că prin oricare din cele două metode, care de altfel se pot și suprapune, făptuitorul induce victima în eroare, creându-i o falsă reprezentare a realității, indiferent de mijloacele utilizate, pentru a dobândi transmiterea voită a bunului sau a dreptului asupra lui. Dat faptului, că infracțiunea de escrocherie este o componentă formală, ea se consideră consumată la momentul transmiterii bunului sau dreptului asupra lui, latura subiectivă manifestându-se prin intenție directă, făptuitorul acționând fraudulos în scopul dobândirii bunului, având la momentul transmiterii lui intenția de a nu-l returna proprietarului de drept.

În același context Colegiul reține pct.15 a Hotărârii Plenului CSJ cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor nr. 23 din 28.06.2004, potrivit cărora primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată

ca escrocherie doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul sustragerii lor și nu avea intenția să-și execute angajamentul asumat.

Deși partea apărării susține lipsa acestei intenții la momentul primirii de către inculpată a banilor în contul tonetei pe care urma să o transmită Marii Babidjir, Colegiul consideră, că probele administrate în prezenta cauză denotă vice-versa, or la momentul acceptării sumei de 4500 dol. SUA și asumării respectivelor obligații, ea era conștientă de imposibilitatea executării lor, având datorie neachitată față de o altă persoană, cărei i-a și transmis dreptul asupra tonetei, chiar dacă își luase angajamentul de a o înstrăina părții vătămate. Astfel, că acțiunile întreprinse de ea în vederea dobândirii atât a banilor pentru pretinsa înstrăinare a tonetei, cât și a celor nerestituiți victimei, ca rezultat al realizării mărții nu sunt altceva decât o metodă a escrocheriei, acțiunile ei corect fiind încadrate la componența art. 190 alin. (4) Cod penal. Or, pretinsa însușire a acestor bunuri de către Banari Emilia, nu numai că n-a fost probată prin date obiective, ci și contravine aspectelor de fapt a cauzei penale, stabilite mai sus.

Cu motivarea făcută mai sus, Colegiul apreciază drept nefondate argumentele apelurilor formulate de partea apărării, referitor la lipsa în acțiunile inculpatei a componenței de escrocherie și prezența unui pretins raport civil, care în contextul art. 1 Protocolul 1 a Convenției urmează a fi soluționat în ordinea procedurii civile, or angajamentul asumat de inculpată la momentul primirii banilor era absolut nerealizabil ținându-se cont de datoriile pe care ea le avea atât față de Banari Emilia, cât și cele constatate prin precedentă sentința din 25.02.2013 (f.d. 115-126).

Cât privește pedeapsa penală Colegiul consideră, că la stabilirea categoriei și termenului ei, instanța de fond a dat deplină eficacitate dispozițiilor art. xxxxORAS_SATxxxx și 75 Cod penal, ce se referă la scopul pe care îl urmărește, privind restabilirea echității sociale și corijarea celui vinovat, întru prevenirea săvârșirii de către el a altor fapte penale. Totodată, instanța a ținut cont și de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale cum sunt gravitatea și caracterul prejudiciabil a faptei penale, atitudinea făptuitorului față de cele săvârșite și urmările survenite în aspectul nerecuperării daunei materiale cauzate prin infracțiune și lipsa unei căințe sincere. Nu în ultimul rând, instanța a notificat și datele referitor la personalitatea inculpatei ce nu este la prima abatere de lege, anterior fiind condamnată pentru comiterea unei infracțiuni similare, ceea ce a influențat aplicarea dispozițiilor art. 84 alin. (4) Cod penal. În lipsa circumstanțelor atenuante, instanța corect a concluzionat, că corectarea inculpatei este posibilă numai fiind izolată de societate, considerând, că pedeapsa închisorii va contribui efectiv la conștientizarea de către ea a faptelor comise și prevenirea comiterii lor pe viitor, astfel fiind asigurat scopul pedepsei penale. Ținând cont de faptul, că în cadrul judecării cauzei penale în ordine de apel, n-au fost stabilite careva circumstanțe noi ce ar permite atenuarea pedepsei penale, împrejurările de fapt și aspectele de drept rămânând cele constatate de către instanța de fond, Colegiul conchide necesitatea păstrării sentinței fără modificări, cu respingerea apelurilor declarate de inculpata xxxNUMExxxx și avocatul Calaida Denis ca fiind nefondate.

Reieșind din cele expuse, și în corespundere cu art. 415 alin. (1) pct. 1) lit. c); art. art. 416-417 Cod pr. penală, Colegiul, -

D E C I D E:

Apelurile avocatului Calaida Denis și al inculpatei xxxNUMExxxx declarate împotriva sentinței judecătorești xxxORAS_SATxxxx din 18.07.2014 privind condamnarea celei din urmă pe art. 190 alin. (4) Cod penal cu aplicarea prevederilor art. 84 alin. (4) Cod penal la 9 (nouă) ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activitatea legată de administrarea mijloacelor bănești sau bunurilor pe un termen de 5 (cinci) ani se resping ca nefondate, respectiva hotărâre păstrându-se fără modificări.

Se prelungește în continuare durata Ținerii lui xxxNUMExxxx în starea de arest, în termenul pedepsei penale fiind inclusă perioada menținerii ei în starea de arest începând 25.02.2013 și până la 11.03.2015.

Prezenta decizie este susceptibilă de a fi pusă spre executare, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de treizeci zile de la data pronunțării deciziei motivate.

Dispozitivul deciziei adoptat și pronunțat în public la data de 11.03.2015, decizia motivată fiind pronunțată și înmănată părților la data de 25.03.2015.

Președintele ședinței:

Judecător:

Judecător: